

ნაციათა თანაცოცხლების ხელისშეწყობის სტიქია

ქვეყნის
განვითარება

საშუაგათი ოკუპაციის 12 1920 წ. ნაციონალური და აზნაურული პოლიტიკის ორგანო № 11 ჟანი 10 მან.

ზისაშარტი: მთავრობის ადგილი
რედაქციის და კონტორის: დამფუძნებელი კრების (სახლის ქ.) № 5. ტელეფონი 19-66.
რედაქტორის: წყნეთის ქ. № 17. ტელეფონი № 22.

ხელის მოწერა:
წლის დამფუძნებელი 750 მან. (ფოსტ. ხარჯით).
წლიური თვეთხელის მოწერა არ მიიღება.

განცხადებანი
მიიღება ნაშუადღევს 2 საათამდის. სტრიქონი პეტიტით
გვერდზე—15 მან. 3-4 გვერდზე—10 მან. სამულოვიარო
განცხადება 30 სტრიქონი—300 მან.

მთავრობის დადგენილება პირის შესახებ.

მოისმინა რა მომარაგების სამინისტროს მოხსენებები მთავრობის შესახებ რათ საჭირო პურის გამოტანის საკითხის მიწვევების შესახებ, მთავრობამ დადგინდა შემდეგი:

1. ნებადართული იქნება პურის მთავრობის დადგენილებაში, რომელიც ნაწილობრივ იკავებს მთავრობის დადგენილებაში პურის (ან ქერის) პირად მოსახმარად გადატანის საკითხს. აღნიშნულ საკითხში მთავრობის დადგენილებაში პურის (ან ქერის) პირად მოსახმარად გადატანის საკითხს დადგენილებაში პურის (ან ქერის) პირად მოსახმარად გადატანის საკითხს დადგენილებაში პურის (ან ქერის) პირად მოსახმარად გადატანის საკითხს.

იმ პირობით, რომელთაც არა აქვთ საყოფიერებო ხარისხი, სათანადო მოწოდების თქმის მიღების შემდეგ ნება მიეცეს თავისი სახლის ფარგლებში მთავრობის დადგენილებაში პურის (ან ქერის) პირად მოსახმარად გადატანის საკითხს.

2. ამ წესის დამოწმებით და შედგენილების გამოტანით პური ჩამოტვირთვას უსასყიდლოდ და პასუხის გეგმაში იქნება მიტანილი.

3. გამოცხადდეს ეროვნებს, რომ მთავრობის ამ დადგენილების საწინააღმდეგო განკარგულებისათვის, თუ ამას ადგილი ექნება, პასუხის გეგმაში იქნება მიტანილი.

სოციალ-დემოკრატის მოადგილე-რბა. თუ ვინმე ამას მანც ფიქრობს და ამისთვის იბრძვის, ჩვენნი შეხედულებით, ის პარტიულ სიყვარულს მალთა აყენებს სამშობლოსაზეა.

რადგან ასეთ, ბ-ნ ს. დევიდოვიანს დიქტატურა ესაზრება:

„ჩვენ არ გვწამს გაყინული მცნებები, და არც დემოკრატში მიგვიანია ამისთანა მცნება. სახლო რომ იწოდეს, ჩვენ არ მოვუცდით ხმის უმეტესობას, პირდაპირ შეუდგებით ცეცხლის ჩაქრობას. ჩვენ არ შევეშინდებით არც პიროვნულ დიქტატურას, თუ ის სიტყვიანად და საქმიანად გამოხატავს ხალხის ნებას.“

შომავალ პარლამენტის არჩევნებზე ხომ არ გაუტყდათ გული სოციალ-დემოკრატებს, დემოკრატებს რომ ცუდათ ისწავიებენ?

მთავრობის დადგენილება და წესი-გია, რათა რაღაც მცხოვრებნი რომ განსულოდ რაკავშირებო-დენ სახელმწიფოს, რათა ისინი ბუნებრივად შესინდობორცობოდენ ჩვენს კულტურას და დემოკრატიულ წყობილებას. ამ წინადაცზე, შეველ სახელმწიფოს ინტერესებს მიხედვით, ჩამოყალიბდებოდა შემდეგ ადგილობრივ პიროვნებთან შეფარდებული ფორმები თვი იმპერატორობას (ავტონომიისა), რომლის შესახებ არა ეთხებულ და ირხელო გამოუთქვამს. თავისი აზრს მთავრობას და თვით დამფუძნებელ კრებასაც თავის რეზოლუციებში.

მთავრობამც, ცხადია, ამ საკითხს მიაპყრო თავის გულისყური და იქ საგანგებო კომისიარი გაგზავნა (ბ. ჩხევილი); რომელსაც უნდა ექნას ამ შევალ სერიოზულ საქმეების გაკეთება და მოწესრიგება. თუცა მთავრობის არჩევანი საგანგებო კომისიისა იყო, როგორც იტყვიან ჩე-ИЗЪ УДАЧНЫХЪ, მაგრამ, СКРЪПЯ СЕРДЦЕ, ყველა შეუთრება ამ გარემოებას იმ იმედით, რომ საერთო ძალღონით ყოველნაირი დაბრკოლება ძლეული იქნებოდა.

პურის საკითხი.

დღეს, როდესაც სრულწილი პურისა საქართველოსგან სამხედრო კავშირის მოითხოვს, ჩვენ გვინდა მოვავლიოთ საზოგადოებას, თუ რა მდგომარეობაშია ბორჩალოს განიჯუნის საკითხი.

როგორც ვიცით, საქართველოს მთავრობა ამას წინ შესთანხმდა სომხეთის დელეგატებთან, რომ ბორჩალოს წინააღმდეგობა მოსპობილიყო. იგი უნდა გაყოფი-თქმის შუაზე საქართველოს და სომხეთს, ხოლო ისე რომ აღაფერდა, თუ არა ვცდებოთ საქართველოსკენ რჩებოდა.

საქართველოს მთავრობა უწოდებდა ამ გამიჯუნას დროებითს ადმინისტრაციულს და არა პოლიტიკურ ტერიტორიალურს, მაგრამ ჩვენთვის, ნაკონალისტებისათვის, ცხადი იყო, რომ ამ ადმინისტრაციულ გამიჯუნას სომხეთი საბოლოოდ საზღვრების გამიჯუნის დროს გამოიყენებდა, რასაც ეხლა ადმინისტრაციულად ხელში ჩაიგდებდა იმის მერე აღარ დაგვიშობდა ნებათ და ამგვარად სოციალ-დემოკრატიულმა მთავრობამ ბორჩალოს სამხრეთ ნაწილთან ერთად შუა ბორჩალოსაც დაუბატონებოდა, თითქმის ალაფერადმდის.

შეხედვით ასეთ დიდ დათმობისა ქართველ სოციალ-დემოკრატების მხრივ: სომხეთის მთავრობამ არ მოაწერია ხელი თავის დელეგატებს შეთანხმების აქტზე და საქართველოს მთავრობა დღემდის კდემპოსილი ელის ვრეჯანის პასუხს.

ამ დროს წინააღმდეგობის ბუდე არის გადაქცეული და მთელს ქართულ

ბორჩალოს იქიდან გადმოსულები აწიოვებენ.

ოსმალთა შემორტევის შემდეგ ჩვენს მთავრობა ვადიდებულობა ბორჩალოს ამ მტრისმეტრ „ნეიტრალურ“ ზონას, გადასკვას ნაწილობრივ ბორჩალოს საკითხი, და ამით გააძაგროს ყოველმხრივ მთავარი სტრატეგიული გზა, შომავალი თბილისისკენ.

საქართველოს უზრუნველსაყოფად როგორც ოსმალურ ისე რუსულ საფრთხისაგან, ჩვენ მიგვიანია საჭიროდ არა საეჭვო ღირებულების სამხედრო კავშირებია, არამედ ჩვენი სტრატეგიული და ბუნებრივ-ისტორიული კარებების დაკეტვა ყოველი მიმართულებით, და კერძოდ კი ბორჩალოს, ბეზობდალის ჩვენი კარების გასაღების დაბრუნება.

პრესსა.

„ერთობის“ მეთაური ეკონომიური კრიზისიდან ხსნას შემდეგი საშუალებით ელის:

„თავი დაუწებოთ ფართოდ ცხოვრებას, ხელი ავიღოთ ფუფუნებაზე და ფუფუნების საგნებზე, ზოგჯერ სამხატვრო და ისტორიულ ღირებულებებზე, რომლებიც ვადავარჩინოთ სახელმწიფო ამ კატასტროფიულ მდგომარეობას.“

რა ნიშნავს „ისკორიულ ღირებულებებზე“ ხელის აღება—საკლესიო ვანძიულობის „რასპროდაჟა“ ხომ არ უნდათ? „ერთობაში“ ბ-ნი ს. დევიდოვიანი უკვე დაფიქრებულა თუ ვინ უნდა იქნეს სოციალ-დემოკრატების მთავრობის შემყვიდრე და თავს ინუგეშებს.

არ გვეგულვება ჩვენში ისეთი პარტია, რომელსაც შეეძლოს

„ახალი სხივი“ კი დღევანდელ მთავრობის პარლამენტარისმაც ასე ახსნიათებს:

„რომ ის ხშირად ყურადღებას არ აქცევს დიდ ნაწილს თვით იმ ფრაქციისას, რომელსაც დამფუძნებელ კრებაში დიდი უძრავესობა ყავს და ფორმალურად მასთანავე მისი მორჩილი უნდა იყოს.“

რასაკვირველია მთავრობა მიშველ თვითნებობას არსადის ის ხშირად ეყარება მეორე ფორმალობას— პარტიის ცენტრალურ დაწესებულებას და სადაც ფრაქციის და დამფუძნებელი კრების თანხმობას ვერ დებულობს, ის მიმართავს ხოლომე პარტიის ავტორიტეტს, მაგრამ უხედავრებაც ის არის, რომ პარტიას რომელიც საერთო პოლიტიკური გეზის მაჩვენებელია, ტექნიკური მმართველობისათვის არ აქვს შესაფერი ჯაშოცდილება და გარდა ამისა ეს იწვევს გაუგებრობას და ფუქციების არფას; თუ კი მმართველობას საკითხებს პარტიული ორგანო გადასწყვეტს რაღა საქაროა მაშინ თითონ ფრაქცია“.

აჭარის საკითხი

„ახალი სხივი“ სწერს: „ბათუმის შემოერთების შემდეგ ყველა ერთი აზრით და გზიძლით იყო გამსჭვალული: ეს მხარე უნდა გაწმენდილიყო რესპუბლიკის მოწინააღმდეგე ელემენტებისაგან. იქ უნდა დაეყარე-

მთავრობის დადგენილება და წესი-გია, რათა რაღაც მცხოვრებნი რომ განსულოდ რაკავშირებო-დენ სახელმწიფოს, რათა ისინი ბუნებრივად შესინდობორცობოდენ ჩვენს კულტურას და დემოკრატიულ წყობილებას. ამ წინადაცზე, შეველ სახელმწიფოს ინტერესებს მიხედვით, ჩამოყალიბდებოდა შემდეგ ადგილობრივ პიროვნებთან შეფარდებული ფორმები თვი იმპერატორობას (ავტონომიისა), რომლის შესახებ არა ეთხებულ და ირხელო გამოუთქვამს. თავისი აზრს მთავრობას და თვით დამფუძნებელ კრებასაც თავის რეზოლუციებში.

ჩვენ განვლეთ შემოერთების შემდეგ სამი უვე სახელმწიფო მუშობისა ბათუმისა და ბათუმის ოლქში და ჩვენსა საქმეებზე, უნდა გამოვტყდეთ რომ ამ მუშაობას ბევრი დიდი ნაკლი და შეცდომები ახლავს, რომელთაც ახლავე, სანამ გვიანი არ არის, გამოსწორება სჭირია. ამ ნაკლსა და შეცდომებზე უთითებენ ბევრი ჩვენი მოწინავე ამხანაგები, ადგილობრივი და თბილისიდან ჩამოსულები, და დამე. კრების წევრები. უნდა ითქვას გდაქრით, რომ საგანგებო კომისიის მიერ დადგმული ბევრი ნაბიჯები პირდაპირ საბედისწერია ჩვენი მუშაობისათვის ბათუმის ოლქში. ჩვენ ვირედავთ იქვერც წინახედულობას, ვერც პოლიტიკურ გაპყრაბობას. ამით ვიხსენება ალბად ის, რომ ბევრ ადგილას ოლქში მდგომარეობა მეტად გართულებულია და დღეს, როდესაც ოსმალების ნაკონალისტები სომხეთისკენ შეტევით წინ მოიწევენ, ასეთ მოვლენას შეუძლია შექმნას იქ ისეთი პირობები, როდესაც შესაძლებელია ადგილობრივი, (თუ პოლიტიკით უკმაყოფილო), ელემენტები ქემალისტებას ავანტიურას სფეროში გადაისროლოს.

აჩვენის ოლქში, რომელიც ყვე-

ლაზე უფრო ლოიალური იყო ჩვენ მიმართ, მუხობრებლების განიარაღება ხდება; განიარაღების წინააღმდეგ რა იტყვის. (თუცა ესეც ძალიან უაზროდ არის დაწყებული), მაგრამ ამ განიარაღებას, რომელსაც ახდენს მოუწყობელი ადმინისტრაცია, თან სდევს ბევრი ყოვლად დასაგმობი მოვლენები ამ უკანასკნელის მხრივ. ეს დიდუკმაყოფილებას და აღუწევს იწვევს, რომელიც საგანგებო კომისიის ბ. ჩიკვიშვილს, როგორც გავს, სულ არ აფიქრებს... ამ ორი-ოდე დღის წინააღმდეგ კომისია (ქობულეთთან 15 ვერსი) დახორციელდა მრავალი ციხეები.

ეს მოვლენა დიდად დამაფიქრებელია. სულიერი განწყობილება ჩვენდამი ოლქის ბევრ ადგილას უარესდება.

საგანგებო კომისიის ვერც სამაჰმადიანო საქართველოს ადგილობრივ მოღვაწეებთან მონახა საერთო ენა. კარგი, ვთქვათ, მეჯლისი არ იყო სამაჰმადიანო საქართველოს ნამდვილი წარმომადგენლობა, (თუცა გაქვირების დროს, როდესაც ბათუმისთვის ევროპის წინაშე ვიბრძოდით, პირველ გვეყვარა შეჯლისა, როგორც სამუსლიმანო საქართველოს ნების გამოხატველი), იგი მარტო ბეგებისგან შესდგება და დაშლა უნდა, მაგრამ ყველაფერს თავისი ფორმა აქვს, და მეჯლისის მუშაობის შეწყვეტა ხომ შეიძლება და სხვანაირად—ყველასთვის მისაღებ წესით მომხდარიყო! ამას ვარა რა მოხდა ისეთი, რომ განსაკუთრებით სამაჰმადიანო საქართველო დახურა საგანგებო კომისიისა?

ერთი ძველი გამოჩენილი მოღვაწე სამაჰმადიანო საქართველოსი თვალცრემლიანად სჩივლიდა: ასეთ პოლიტიკას შეუძლია დღეების კარაში მიიყვანოს ის საქმე, რომლისთვისაც ამდენი მსხვერპლია გაღებული. გულს ის მიწმობდა—განაგრძობდა ის—რომ სწორედ ამ განაგრძობის შემდეგ შემთავალი მდგომარეობა... ეს სიტყვები საშინელი გულის ტკივლით და გულწრფელობით იყო წარმოთქმული. მეორე სამაჰმადიანი ქართველი, გამოჩენილი მოღვაწე და ჩვენი საუკეთესო ამხანაგი, დაღონებული და საშინელი გულსტკივლით ამბობდა: ათ წელზე მეტია რაც მე სამაჰმადიანო იდეას ვემხატებები, როგორც ძალიან და ღონე მაქვს, სიტყვათ, წერით და სხვაფერ, მახსოვს მწერე დღეები რევოლუციის დროს და შემდეგ, მაგრამ ასეთი შეურაცყოფა არაფერს არასოდეს ჩემთვის არ მოუყენებია: სამაჰმადიანო ბათუმში ავგენტი დამდევდა და მხვერავდა... ასეთი სულიერი განწყობილების შესახებ იციან და მთ. კრების ბევრმა წევრებმა, მაგრამ საუბედუროდ აქნამდღე ამას არაფერს ყურადღებას არ აქცევს.

ახლა არ იკითხავთ ადმინისტრაციის როგორ არის ოლქში მოწყობილი? ნახევარზე მეტი მოსამსახურეებისა ავანტიურისტებია, ორგანიზაცია მილიციის იხედავ ვერ

არის სრულებით შექმნილი ოლქისათვის. კომისიისათვის (სადაც ისინი არის) ოლქში ხალხი სულ არ ეკარება. თვით ბევრ საბასუბსამდებლო ადგილებზე შეუფერებელი პირებია, ზოგან კი პოლიტიკურად მნიშვნელოვანი პოსტები პირდაპირ ბოროტ და ავარა პირებს აქვს ჩაბარებული.

ბათუმის ოლქის (ОКРУГЪ) ილიციის უფროსად საგანგებო კომისიის სამსახურში ყავს მთელი, ამ ხნის განმავლობაში ისეთი პირი, გ. ყორღანია, რომელსაც მატარებელზე დაცვისთვის ათი წლის კატორღა ჰქონდა გადაწყვეტილი და რომელიც რევოლუციის შემდეგ გამოძვრა ციხიდან. ასეთი მაგალითები სხვაგვარა: საგანგებო კომისიისა ნუ თუ ყოველივე ეს არ იცის? თუ არ იცის და ისე მუშაობს, ნიშნავს. საკმარისი არაა მარტო ქალაქში ჩაჯდომა, მთავარი საზრუნავი საგანი ოლქი იყო და არის.

ამ ქველ დანიშნული აქ მთელი ოლქის ადმინისტრაციის უფროსად ბ. ჩიკვიშვილი.

რესპუბლიკა როგორც გავს მხოლოდ ორ კაცზე ყოფილა დაყრდნობილი: ჩიკვიშვილზე და სულაქველიძეზე. ერთია თბილისის ქალაქის თავი, მეორე—თბილისის მილიციის უფროსი. ორთავე ბათუმშია დანიშნული. ჩვენი აზრით შეიძლება სხვა, უფრო შესაფერი პირების გამოძვრა ამ თანამდებობაზე. ალბად მთავრობის ჰგონია, რომ თბილისში იჩინებულათ არის ქალაქის და მილიციის საქმეები და აქაურ უფროსებს იქით აგზავნის. თუ თბილისის ქალაქის გამგეობის წევრები და აქაური კომისიებიც მიემატებინა ბ. ჩიკვიშვილს და სულაქველიძეს. მაშინ სურათი სრული იქნება. რედ...

ჩვენ ვუსურვებთ, რომ მას სათანადო სიმაღლეზე აყვავდნოს მინდობილი საქმე, მაგრამ მაინც ხაზი უნდა გავუსვათ იმას, რომ აქ ასეთ პოსტზე რაკი ადმინისტრაციის საკითხი პოლიტიკურ საკითხადაა ოლქში გადაქცეული, დიდი წინდახედული კაცი იყო საქმის; ურა ხალხი აქ ისედაც ბევრია.

ერთი მდგომარეობა თან და თან რთულდება. ჯერ კიდევ შეიძლება შეცდომების გამოსწორება.

აუცილებლად საჭიროა ადგილობრივ მოღვაწეებთან და ხალხთან საერთო ენის გამონახვა, ადმინისტრაციის და მართვა-გამგეობის ორგანოების მოწყობა ოლქში, წინდახედული და ფრთხილი ნაბიჯები. საგანგებო კომისიის ბ. ჩიკვიშვილი აუცილებლად გაწვეულ უნდა იყოს აქიდან. საჭიროა მის ადგილზე ისეთი პირი, რომელიც აქაურ სულის კვეთებას გაიგებს და ახვედროს სახელმწიფო ინტერესების მიხედვით შესაფერ პოლიტიკას გაატარებს მთელი ოლქის ცხოვრებაში.

ქრონიკა.

ს. დარჩანის წიგნი

რედაქციამ მიიღო ს. დარჩანის ახალი წიგნი „საქართველოს ეკონომიური ვითარებისათვის“. ავტორი უარს ჰყოფს ქართულ ბურჟუაზიის შემოქმედებითა და ელის ხსნას მხოლოდ სოფლის, გლეხის მეურნეობაში. ამ წიგნის შესახებ ჩვენს გაზეთში ცალკე წერილი აქნება მოთავსებული.

პურის ვარშეშე

მას შემდეგ, რაც მთავრობამ ნებართვა გამოსცა სულზე ნ. ფ. პურის გაზიდავზე რესპუბლიკის საზღვრებში, საქართველოს ყველა ადგილებში, განსაკუთრებით გორის მაზრაში თავი იჩინეს ახალი მოღის ალაფებმა, რომელთაც მუდამ შეზღუდვით სოფლებსა და საღვურებზე ტომრებთ, რითაც ეზიდებიან პურსა, ქერსა და სხ.

ამის გამო სოფლებებმა სწრაფად ასწიეს პურის ფასი და უკვე გამოშვებარი პურის ფასი თბილისის ფასებს გაუთანაბრეს.

რკინის გზათა სასურსათო კომიტეტი საქართველოს რკინის გზის მოსამსახურეთა სასურსათო კომიტეტმა საჯარო გამოკვლევებზე დაიკავა ისპანიასთან. მადრიდიდან უკვე მოვიდა 4 ვაგონი საბავშვო და ქალთა ფეხსაცმელები და 5 ვაგონი მანუფაქტურა. სასურსათო კომიტეტმა ამის საფასურათ ხე-ტყე მისცა. სასურსათო კომიტეტმა ამასთანავე ხელშეკრულება დასდო იტალიის ფირმა ვალაციისთან ტყავეულობისა და მანუფაქტურის მოწოდების შესახებ.

ქუთაისი

7 ოქტომბერი. მუშათა მაგიდამ გაღისწყვიტა სხვა და სხვა დაწესებულებებში მოსამსახურეებს გამოცხვარა პურის მაგიერ მისცენ სულზე 1 გირფანქა ფქვილი. ამასთანავე მაგიდამ დაადგინა: მიიღოს ზომები მოსამსახურეთათვის შეშის მისაძენად. შეშის დამზადება მიანდო ქუთაისის სამაზრო ერობას.

ქუთაისის მაზრაში

შემდეგი ფასებია: სიმინდის ფქვილი იყიდება 1500 მ. ყასებში თხელობენ ხორცზე ნიარის მომატებას, რომელიც ახლა იყიდება 28 მ გირფანქა. დაიწყო მეცადინობა საბუღალტერო კურსებზე, რომელიც საქრედიტო დაწესებულებათა მოსამსახურეების პროფ. კავშირმა გახსნა.

„განახლების ჯგუფი“ და პეკლესია.

როგორც ყველა უწყებებში, ისე სასულიერო უწყებაშიც მრავალი თავი სამტყრევი და საქობოროტო საკითხი წამოაყენა თანამედროვე ცხოვრებამ და ხშირად ისეთი უსამართლო გაუგებრობა იბადება ჩვენში, რომ თუ ძალიან მაგარი ძარღვების პატრონი არა ხარ, სიცოცხლე მოგეწამლება.

რაც მოხდა მეორე საეკლესიო კრებაზე და როგორი განხეთქილება შეიტანა ამ კრებაზე დე-

უკანასკნელი ცნობები

სომხეთის მისიას თბილისში მიუღია ახალი ცნობები ვრცელდნენ ფრონტის მდგომარეობის შესახებ.

სომხეთის ჯარს სარდლობს გენ. ნაზარბეგოვი.

იტალია ოსმალეთს ეხმარება.

საინგილოდან გასული რუსის ჯარები უაზახის მაზრაში გროვდება სომხეთის საზღვარზე.

პოლონელები ჯერ კიდევ არ შეთანხმებულან რუსებთან ზავის შესახებ და განაგრძობენ შეტევას ვილნოსკენ.

ვრანგელის ჯარი დნეპრზე გადავიდა.

ფინლანდასა. პოლონეთსა, უნგრეთსა და რუმინეთ შორის მოლაპარაკება სწარმოებს რუსეთის საწინააღმდეგოდ შეკავშირების შესახებ.

გენერალ ფოსტიკოვის უაზახთა რაზმებმა ბოლშევიკების შემოტევის გამო სოჭა დასცალეს და საქართველოს საზღვრებს მოადგენ; თუ შემოთუშვებს ისინი და მათი იარაღი უნდა გადაცემულ იქნეს ბოლშევიკების ხელში თანახმად საზავო ხელშეკრულებისა.

რუსეთი თანხმდება, რომ რუსეთსა და იაპონიის შორის საბუფერო სახელმწიფო დაარსდეს.

კიროვი და რუხერი აღარ დაბრუნდებიან თბილისში; მათ მაგიერ რუსეთის პოლიტიკურ და ეკონომიურ წარმომადგენლად ინიშნება შეიმანი.

ლევატების ერომა ჯგუფმა, ვგრეთ წოდებულმა „განახლების ჯგუფმა“, ეს უკვე ვიცით; ეხლა, თითქო დაავიწყდათ იმ ვაჟ-ბატონებს თავისი შეუფერებელი მოქმედება, და ეხლა ამკარათ ვხედავთ, რომ ზოგიერთი წევრი „განახლების ჯგუფისა“ „განახლებული მადით“ დაძრწიან სამღვდლოებაში და ხალხში, არჩევნებში მონაწილეობას იღებენ და თითონაც უნდათ ჩაერიონ დღევანდელ საეკლესიო მართვა—გამგეობაში და ავგილი დაიკავონ. ასეთ შემთხვევაში თავისთავად იბადება კითხვა: შეუძლია თუ არა „განახლების ჯგუფის“ რომელიმე წევრს სინდისს ქვეშ მართლა ჩაერიოს დღევანდელ საეკლესიო მართვა—გამგეობაში და ადგილიც დაიკავოს? მე ამ კითხვაზე ასე ვიპასუხებდით: თუ მართლა ჩვენ არ დავვიკარგია მართმსაჯულება, სარწმუნოებრივი თავმოყვარეობა, უნდა ვსთქვათ, რომ „განახლების ჯგუფს“ მეორე საეკლესიო კრების შემდეგ აღარ უნდა ჰქონდეთ აღარც ხეობრივი და აღარც იურიდიული უფლება, რომ ისინი კიდევ ჩაერიონ დღევანდელი საეკლესიო—სამღვდლო საქმეების მართვა—გამგეობაში. რატომ?

ჯერ ერთი თვით „განახლების ჯგუფმა“ უარი ჰყო მეორე საექსპლესიო კრებას და მის დადგენილებებს, ვერეთვე საექსპლესიო კრებას და მის დადგენილებებს, ვერეთვე საექსპლესიო კრებაშიც თავის მხრით სამართლიანად დაგმო და არ მიიღო „განახლების ჯგუფის“ წამოყენებული დებულებანი; მეორე ისაა, რომ სასულიეროებთან ერთად თვით მორწმუნე ხალხიც უარყოფით და ძალიან გულს წყრობით შეხვდა „განახლების ჯგუფს“ და მისს ანტირელიგიურ აზროვნებას. შესაძებ ისაა, რომ აბა რა სინდისით უნდა დაუბრუნდეს „განახლების ჯგუფის“ წევრნი ანა თუ იმ ადგილას საიგორათ დღევანდელ საექსპლესიო—მართვა—გამგეობას მაშინ, როდესაც მან „განახლების ჯგუფმა“ ზურგი შეაქცია მეორე საექსპლესიო კრებას, დაიწუნა და უარყო მისი ჯეროვანი დადგენილებანი. მესამე იმითაა, რომ „განახლების ჯგუფი“ ვითომ „სოციალისტობს“ კიდევ და „სოციალისტურ“ ქურქშია გამოხვეული და ივენ ისიც დარწმუნებით იცით, რომ სოციალიზმი ეკლესიის წეს—წყობილებას კი არ აშენებს, პირიქით ანადგურებს. რაღას გვებლაულებიან და რა აქვს ივენთან საერთო? ამას იმიტომს ჩადიან, რომ ჯერ მოყვრულად ჩაერვიან საექსპლესიო საქმეებში, ადგილებს დაიკავებენ, ფართოდ მოიკალთავებენ მერე კი შეპარვით გახორციელებენ თავის მიზანს. ასეთ ფოკუსებს ადგილი არ უნდა ჰქონდეს საექსპლესიო საქმეებში.

ამიტომ თანამედროვე სამღვდლოება და მორწმუნე ერი უნდა ეცადოს, რომ „განახლების ჯგუფის“ დღევანდელ საექსპლესიო—საქრელო მართვა—გამგეობაში არ შემოგვეპარონ და თუ რაიმე მიზნად იყენებენ მათი არჩევა, ივენმა მიტროპოლიტებმა და ეპისკოპოსებმა მაინც იხმარონ ეკლესიური და სარწმუნოებრივი იმდენი თავმოყვარეობა, რომ ასეთი უკუღმართი და კვე—მალულობით და თვალთ—მაქცობით ნაწარმოები არჩევნები არ დაამტკიცონ...
ბეს. კიათურელი.

კორესპონდენცია დუშეთის გაზრდიან.

ყაჩაღობამ აქ კვლავ იჩინა თავი. დღე ერთი და ათ ადგილიდან მოდის ცნობები, ესა და ეს მოქალაქე გაძარცვეს, მოკლეს, დასწვსო. ხანდახან ამ საზიზრობაში თვით გვარდიელებიც იღებენ მონაწილეობას. — განსაკუთრებით ქალების მოტაცება გაუხდიათ მათ თავის ხელობად. — ბევრი არა საიმედო ელემენტებია აქ გვარდიაში და კარგი იქნებოდა მთავარი შტაბი ამას განსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევდეს და მოახდინდეს გვარდიის გაწმენდა მერყვე პირებისაგან. დროა ბოლო მოეღოს ყოველ ლამ თოფების სროლას და უწყსრიგობას.

აქ მილიციის უფროსად ბრძანდება გიორგი ანთელავა. საკმაო ბნელი წარსულის მქონე პიროვნე-

ბა, ტოლმარევის მოხელე. ერთ დროს მას გურიაში მოსაკლავად დასდგინდნენ; სამეგრელოში ის დაპატიმრა ზუგდიდის აღმასრულებელმა კომიტეტმა საქართველოს საწინააღმდეგო საქმიანობისათვის და მაზრიდან გადაასახლა; ქუთაისში ის კვლავ განაგრძობდა ბნელეთის მოციქულობას და ეს პიროვნება მოხვდა დუშეთში მილიციის უფროსად! „ქურდს რა უყვარს და ბნელი ლამეო“ და ბ. ანთელავასთან ბნელ პირებს დუშეთისთანა ჩამორჩენილი კუთხეები უყვართ. მექრთამეობა და სხვა მისი თანები მის აქ გაუხდია სათაყვანებელ ღმერთად. ფაქტი: — ხონელ ვაქარ შელიას მან ნიკო თეალიაშვილთან ერთად გამოართვა ქრთამად 3500 მანეთი და მერე გაატანინა მატყლი ს. ახლოგორიდან. — ამის მაწმე გახლავთ ილო ბედოშვილი და ბევრი სხვანი. ეს წყევია ზღვაში, რომდენი ასეთი ჩადინა მან სხვა და სხვა ადგილას ვინ უწყის? ვინ აქცევს ამას ყურადღებას, ვინ არის პატრონი?

აქ მოახდინა სამოპოლიზაციო საქმეთა რევიზია სენატორმა როინიშვილმა და აღმოაჩინა ბოროტოქმედებანი ჩადენილი ერობის თავმჯდომარე დ. კონიშვილის მიერ. დაადგინა მისა გადაყენება ანამდებობიდან და პასუხისგებაში შიციშვილსა ხსენებული პირი დღემდე ბრძანებლობს მაზრაში და თავისებურად „მოღვაწეობს“. — ხალხი სინარულით შეეგება ბ. სენატორის ასეთ დადგენილებას და ახლა რაკი ვერ გაუმართლდა იმედები, რაკი ისევ თარეშობს აქ. ბ. კონიშვილი, ყველანი სლიერ გულნატკენია და გაიძახიან: „ხელმწიფე კონიშვილი ყოფილა და ივენის საშველი აღარ არისო“. ნეტავ როდის ეღიზნება ივენის რესპუბლიკა ისეთ მდგომარეობას, რომ ს. ს. დამნაშავენი მაზრებს არ განაგებდეს?

უძალიო ქვეყანას ადგილობრივი ფოსტის უფროსი ფარეზიშვილიც ღმერთად და პატრონად მოვლენია. მისი წყალობით სრული უწყსრიგობა და ანარქია გამოიფეხლა ფოსტატელეგრაფის განყოფილებაშიც და აბა როგორი უნდა იყოს იმ მაზრის მდგომარეობა, სადაც მის რჩევას და აზრს გასაგალი აქვს. ფარეზიშვილი კულია იმ კონიშვილისა, რომელიც მასუხისგებაში მისცა ბ. როინიშვილმა და ხელიხელჩაკიდებულნი ანგრევენ მთელ მაზრას. — ვინც არ მოეწონებათ, ვინც მათ დუღუკზე არ იძღვრებს, მას მაზრიდან აძევებენ. ფოსტაში ამაყად უჭირავს თავი ბ. ფარეზიშვილს, ყვირის, შემომსვლელთ ლანძღავს და შეურაცხყოფას აყენებს, დაწესებულ დროებშიაც ტელეფონით ლაპარაკის ნებას არ აძლევს მსურველთ, თუ გუნებაზე არ არის. — როგორც ბოროტი ენები ამბობენ, ყველა კორესპონდენციებს ხსნის და შინაარსს ბ. კონიშვილს აგებინებს; ტელეგრაფის შინაარსიც ბ. კონიშვილმა უძალ იცის, სანამ ვაიგზავნებოდეს. — ეს იმიტომ, რომ ივენზე, ან კონიშვილზე რაიმე საჩივარი არ იყოსო. — სსაჩივრო

ბევრი აქვს, მაგრამ რაღაც მიზეზებისა გამო არ ისჯებიან!

სამაზრო კოოპერატივთა კავშირის გამგედ არის ვინმე ქურციკიძე. მან ერთხელ შერია-ნარევი პური მოიტანა საიდანღაც ხალხისთვის. პური უფარგისი გამოდგა, მაგრამ მაინც გაყიდა ხალხზე და ბევრა ამის გამო მოიწამლა. — კოოპერატივის საქმე მისი წყალობით სულ იღუპება. თვითონ სპეკულიანტობს და კოოპერატივზე აბა რას იღარდებს?! როცა „კოოპერატორი“ კერძო ვაჭრობას ეტანება, მაშინ ცხადი უნდა იყოს, რომ ის კოოპერაციის საქმეს ასამარებს და რაც დროით მოშორდება ბ. ქურციკიძისთანა პირები საზოგადო საქმეებს, მით უკეთესი იქნება. — მაგრამ მოშორდება კი, თუ ძალით არ მოაშორებს?!

ს. ახლოგორის მილიციის უფროსად ბრძანდება ლეთისო მახიძე. — მას ბრალი ედება მექრთამეობაში, სახაზინო იარაღთა გაყიდვაში, ქალთა მოტაცებაში და სპეკულიაციაში, მაგრამ ვაგვლენიან პირთა ლოცვა-კურთხევით ის მაინც თარეშობს და ბრძანებლობს. — ვინ არის მოყურადლე და მშრომელთა მოსარჩლე?

ს. ბაზალეთში მილიციის უფროსად იყო ელენტი. — დღეს ის შიგონი საგანგებო რაზმში მსახურებს. მას უშტიკიდებოდა ქრთამის აღება, მაგრამ ერობის თავმჯდომარე ბ. კონიშვილმა მისცა კარგი ატესტაცია და ისე გაისტუმრა მაზრიდან. წინედ ბოროტოქმედებთა დამალვისათვის უბრალო მოქალაქეც კი ისჯებოდა და დღეს ამას შეგნებულად სხადის ერობის თავმჯდომარე და ასეთი პირი ისევ ბატონ-პატრონობს მთელ მაზრას!

განა მატრო ეს დაშალა ბ. კონიშვილმა? რამოდენიმე ათასი ვანა (პატრონა) საზხაზიანი თოფისა გაყიდა მილიციის წ. უფროსმა ცანავამ; სახაზინო ნივთები გაყიდა სარჯველაძემ; სისტემატიურად ქალებს იტაცებენ გვარდიელები; შუა ქალაქში რუსი აფიცრო მოკლეს; ერობის საწყობი რამოდენიმეჯერ გატეხეს და სხ. და სხ. ყველაშ იცის, თუ ვინ არის ისინი. ეს ყველაზე უწინ მოცხენებოდა ბ. კონიშვილს, მაგრამ აქამდის არავინ დასჯილა, არც პასუხისგებაში მიუტიათ.

არც სკოლის საქმეებია აქ შესაფერისად დაყენებული. არამტო შესაფერისად — თითქმის არავინ არ ზრუნავს მაზე! თუ მოაგონდა ხანდისხან ბ. კონიშვილს (ერობის თავმჯდომარეს) სკოლის საქმე, ეს მაშინ, როცა ვინმე პარტიული „მამბიკი“ გაიზრდებოდა ადგილის მამიბელი. ნისთვის უძალ ხსნიან სადმე სკოლას (ფიქტიურად), უშვებენ ბრძანებაში და ჰგზავნიან რა რომელიმე პროვინციაში ს. დ. პრაპაგანდისტად, მასწავლებლის ჯამაგირს აძლევენ! განათლების სამინისტრო თუ ინებებს და სკოლების სარევიზიოდ მიუდგომელ პირს გაგზავნის დუშეთის მაზრაში, ის ცხადლივ დარწმუნდება, რომ თითქმის იმასი ნახევარი სკოლები არ არსებობს

ფაქტიურად, რამდენს ერობის ნუსხა უწვენებს მას. სადაც კი არსებობს, იქაც გომურებში და უფარგისს უცნობებია მოთავსებული სასწავლებლები. — მასწავლებლები სრულებით მოუზადებლები არიან საპედაგოგო საქმეებში, ხოლო ს. დ. პრაპაგანდისტად კი პირველები. — ერთი მიათვლი მასწავლებლებისას არავითარი სწავლაგანათლებას დიპლომი არა აქვთ, ხოლო ს. დ. პარტიული წიგნაკი კი ყველას. — საერთოდ თუ რომელიმე ადგილის შიგონა გინდა ამ მაზრაში, აუცილებლად უნდა იყო ს. დ. და აგრეთვე ბ. კონიშვილს პარტია, მისი ლაქია და მისი ფეხთა შტვერი.

რაკი სიტყვამ მოიტანა, აქვე უნდა აღნიშნოს, რომ ს. დ. — ტია იყოფა დუშეთში ორ ნაწილად — ერთია კონიშვილის პარტია — (მის გარშემო იკრებიან ერობის ბუხვალტერი ცეცხლად, ერობის საწყობის გამგე, ერობის წისქვილის გამგე და ყველა ისინი ვინც მსუქან და ჩამოსარჩენ ადგილებს დაპატრონებია) და ოპოზიცია, რომელსაც ეკუთნიან ახლოგორა ინტელიგენტური ძალები, კარგი წარსულის და უფრო უკეთესი აწმყოს მქონენი. — უკანასკნელთა წინააღმდეგ სასტიკ ზოპებს მიმართავენ ხოლომე „პოპოციონერები“ კონიშვილის მეთაურობით და ლოცვა — კურთხევით. — ერთი ოპოზიონერთაგანი (გამგეობის წევრი ლადო ფარევი) პარტიდანაც კი განა ძევს მაგრამ პარტიულმა სასამართლომ (ცეკას მიერ გამოგზავნილმა) ის გაამართლა და დატოვა პარტიის სრულუფლებიან წევრად.

მრავალზე — უმრავლესს უწესოებათ აქვს ადგილი დუშეთის მაზრაში კონიშვილის წყალობით, შესაფერი საჩივრები ყველგან წარგზავნილი იყო ამის შესახებ, მაგრამ სათანადო რევიზია ჯერ არც სენატს, არც სახელმწიფო კონტროლიორს და არც დამფუძნებელ კრებას არ მოუხდენია.

აქ ხშირად დაიარებიან დ. ჩხეიძე, ცინცაბაძე, ის. რამიშვილი... ესენი დამფუძნებელი კრებებს წევრები ბრძანდებიან, მაგრამ საჭიროა მაინც, დამფუძნებელი კრება თუ ინებებს სარევიზიო კომისიის გამოგზავნას, ასეთი კომისია იყოს შედგენილი დამფ. კრებთა ყველა ფრაქციათა წარმომადგენლებისაგან. — ეს უფრო დაამწვიდებს საზოგადოებრივ სინდისს. — მართალია დღეს ხშირად აბუხად იღებენ საზოგადოებრივ აზრს, მის სინდისს, მაგრამ ეშინოდეთ მათ. — განკითხვის ფაქტი მოახლოებულია.

დუშეთი.

სამრავალს საკონალის გადაკრების წესდება

1. სამრეწველო მსხვილ ფეხა საქონლის ნახიბი, მიუხედავად იმისა, რომდენი სულითაგან შესდგება, გადირეკ-გადმოირეკება საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზედ ამისათვის დაქონებულ შარა გზებით და აგრეთვე ოკონის გზებით განსა-

